

- جای هر رقم.
- دکمه شاخی - چرمی و غیره از رقم کرتی و بالا پوش.
- رنگ بوت.
- فیته های هر رنگ کار آمد کاون کالر های زنانه هر رنگ.
- پر های گردن.
- موی مصنوعی هر رنگ.
- میز پوش های ابریشمی و پشمی و جیمی و غیره هر رنگ و دستمال خطائی ابریشمی.
- کمر بند که بالای کاون بسته میشود نخی و ابریشمی و غیره.
- سرکوت و پلان زنانه که از تکه های ماهوت و مخمل و ولیشن و غیره اجناس باشد.
- هر نوع، مفلر های زنانه.
- پرکلاه زنانه هر رقم.
- فیته و کتوهای ابریشمی و سندی.
- سلمه و ستاره و کلاه بانون جته.
- دست کول های زنانه.
- پن هر نوع.
- مفلر های مردانه نخی و ابریشمی و سندی.
- اوتو و ماشین و گیرای موی و کارد و پنجه.
- همه اقسام و انواع مرتبان و کلدانهای چینی.
- کوت های خواب مردانه.
- کمخواب بنارسی سچه و کمخواب گجراتی و ولایتی و روسی و چادر بنارسی چقه و سچه.

- شال خلیل خانى و ابره و رضائى و قصابه و شاه پسندى و شال چادر و دستار و شال، كوسه پتو والوان ساخت كشمير و لنگوته و شال و پتوى پشمى امر ترى و ابره مشهدى و كرماتى.

- چوكى و كوچ اطلسى و مخمل و قيرمه.

- انواع كاغذ ديوارى.

- قاب عكس خورد و كلان هر رقم.

- اقسام صندوق چه هاى ژاپونى (چاپانى) و جستى و گلپتتى.

- وازه لىن، گليسرين، روغن موى.

- صندوقچه، المارى، ميز چينائى روغنى.

- همه انواع تكمه كف و يخن و صابون هاى خوشبوى اعلى.

- پنبه.

- رنگ نقاشى.

- رنگ قرمزى و غره كه در بين قطى مى آيد.

- قلم سربى يعنى پنسيل.

صورت سه ووم: - اموال و اجناس ضروريه اشياى لازمه كه وجود آنها جهت مصارف عموميه بكار است و سابق ازين بباعت عدم انظام در امور گمرك، محصولات متنوعه و مفرطه از آنها گرفته ميشد الحال ۸ شعبه آنها را مرتب نموده اينك با محصولات معينه آنها در ذيل مندرج گرديد.

شعبه اول: - اشياييكه از قرار فى صد سى روييه بر آنها محصول؛ معين گرديده:

- بوت مردانه و زنانه.

- جوتى زرى زنانه و مردانه.

- كلا با تون سچه.

شعبه دوم: - فى صد بيست و پنجروپيه:

- كار چوب زرى از سان (صحن) و ململ وداكه و گچ.

- لنگی پشاورى و مشهدى و بخاراىى.

- پوست سمور و كيش و سنجاب و التابى و فرساق و كمچت.

- چوكى بتى و چوبى و آهنى.

- قند سفيد كانپورى و روسى و خشتى.

- تيل خاك و پترول و الف و غيره انواع تيل.

زرد چوبه درست و ميده.

شعبه سه ووم: - فى صد بيست روپيه.

- شكر بوره، نبات و شكر ترى.

شعبه چهارم:- فى صد شانزده روپيه محصول. اجناس آن؛ بقرار ذيل است:

رخت باب از قبيل سان (صحن) سفيد:

(۱):- سان كوره، ململ، داكه، چيت، صندوف، سلك، كريپ، جيم، پاچ، اولوان، شبنم، شيطان ترى، ماهوت، كشميره، درب، كستور، ببرك، بشرويه، طلا تسكه، مخمل، اطلس، طوار، جفون، ادرس، ابر، بى قصب، كلاغى و ديگر سائر رخت باب ابريشمى، نخى، سندى و پشمى.

(۲):- ابريشم رنگه امرتسرى.

(۳):- اسباب سيمسارى و پنجاهه كى - از قبيل نخ كوت - نخ تختك - سوزن - انگشخانه كتو هاى نخى - سرچادر - قطى حلبى و غيره حلبى باب، و پيراهن مرواريد سنگى و مومى - جراب و پيرهن ها وزير پيرهن هاى نخى و پشمى - و صابون كلابى و پيرسوب و ديگر رقم مروجى - سيم برنجى و شاناه - قفل - چاقو - مقراض كلاه - عرقچين - آينه بلور قد نماء و خورد - و تمامى اسباب سيمسارى و بنجاهه كى .

(۴):- جوتى ساده - كمسان - موزه - كفش مسحى - كلوش - زين و قيزه - كمربند و باقى اسباب كى چرمى.

(۵):- شطرنجى جديد و لباس مستعمل - و بوت مستعمل.

(۶): نيل ملتانى و خاكه نيل.

(۷):- چينى باب، مثل چاينك و پياله و نعل بكى - كاسه - پيشقاب - غورى - گيلاس - قندانى - شيردانى - آينه باب عمارت و ديگر انواع چينى.

- (۸):- کریانه باب عطاری - مثل مرچ سیاه و میخک - و ادویه یونانی و جمیع کریانه باب.
- (۹):- انواع گوگرد- و شمع خورد کلان - نخ کده سفید و رنگه و اقسام کاغذ و پاکت.
- (۱۰):- مس تخته و ساخته و ظروف جرمن سلور و برنجی و المونیوم و چودنی.
- (۱۱):- آهن سیخ هر رقم آهن چادر ناوه دار و سیاه و آهن پتی و نعل و میخ و بیل ساخته و تابه آهنی و کلند و فولاد و جمیع اسباب آهنی و فولادی.
- (۱۲):- میخ سیمی و دستگیر و قلفک و چیراست و سومان و سائر اسباب خورده فروش.
- (۱۳):- چرم گاو میشی و غیره چرم باب پخته و خام.
- (۱۴):- پکه هندوستانی، منجی، بوری و صابون رخت شویی.
- (۱۵):- تیل سوز کوکی، فرشی، سقفی، مهتاب چراغ، لعل تین، چراغ برق و غیره انواع چراغ.
- (۱۶):- اوتوموبیل یعنی موتور، موتور بایسکل، تانکه، جوری، بایسکل و غیره هر رقم بگی.
- (۱۷):- اسباب دوخته و ساخته بخارایی و مشهدی مثل چوخه و جای نماز چکن دوزی و روجایی، سوزنی، سرانداز، پطنوس پوش، قلیاق بخارایی و غیره.
- (۱۸):- اسپ، اشتر، مرکب، قاطر، گاو و غیره حیوانات.
- (۱۹):- پریاب متکا و توشک،
- شعبه پنجم:- فی صد ده روپیه نوار وطناب نخی.
- خیمه و تجیر هر نوع.
- سفیده کاشغری، روغنی، سفیده جستی، سیاه روغنی و سندروس.
- سیم آهنی و سیم برنجی لک.
- پت شال پتو.
- قالین، قالینچه ، گلیم و نمد.
- پوست سیاه گوش، خفک و روباه.
- کتابهای علمی، ادبیات، قصه جات، ناول ها، عزلیات و غیره.

شعبه ششم:- فی صد پنجروپیه.

- برنج تخته و ورقی.

- قلعی و جست و انواع ادویه طبیه.

شعبه هفتم:- از قرار فی صد دو روپیه کابلی:

- ابریشم چله و باف کلاوه و لت آبی آمد بخارا و ایران و روس که بخود افغانستان فروخته شود.

شعبه هشتم:- که از قرار قیمت نرخ روز فی صد یک قران محصول مقرر گردیده:

نقره یمو، روپیه کل دار و روبل روسی روپیه خطائی، روپیه ایرانی، تنگه بخارایی، اورگنجی، تنگه روسی، طلای مسکوک، شکسته، خشت طلاء و جواهرات.

ماده دووم - اخراجات

کافه اموال و اشیائیکه از داخل مملکت افغانستان به دول خارجی فرستاده یا برده میشود اخراجات نامیده میشود. و محصولاتیکه برای اخراجات؛ مقنن و معین گردیده است از صورتهای ذیل معلوم میشود:

صورت اول:- اشیاء و امتعه که از دارالسلطنه و ملحقات آن بخارج میروند محصول آنها به انواع ذیل است:

ا - از قرار فی صد هشتاد روپیه : انار.

ب - فی صد پنجاه روپیه:

- منقع، مغز پسته و پسته پوست دار، مغز بادام و بادام پوست دار، جلغوزه، هنگ.

- آلبخارا، کل سرخ و سماروغ.

ج - از قرار فی صد چهل روپیه: زیره.

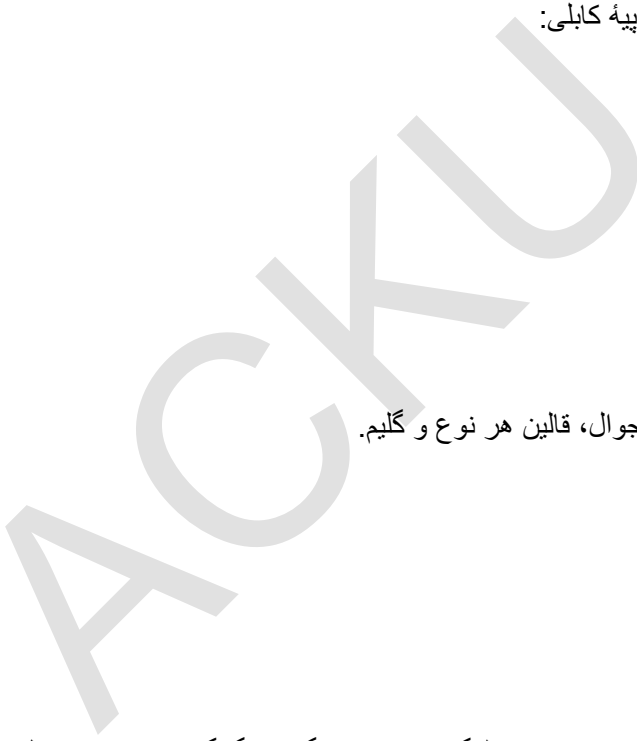
د- فی صد سی روپیه کابلی:

- غولنگ، کشته و شقافل.

- تخم شبدر.

ه - فی صد بیست و پنجروپیه کابلی:

- کشمش سبز، کشمش، سرخ، توت خشک.

- پوست خام بزی، گوسفندی و گاوی.

- پوستین و پوستین چه.

- بزغنج و اسفرک.

و - فی صد بیست روپیۀ کابلی:

- گل زوفا، بهمن سفید، شیر خشت، ترنجبین و زرشک.

- انگور قطی، کجاوه، خربوزه و تربوز.

ز - از قرار فی صد پانزده روپیۀ کابلی:

- مغز خسته.

- اشتق.

- تنباک.

ح - فی صد ده روپیۀ:

- قالین، قالینچه، پرده خرگاه، جوال، قالین هر نوع و گلیم.

- تریاک.

- سرش کاهی.

- قروت،

- پوست روباه، خفک، التایی، خز، قرساق، پلنگ، شیر، سیاه گوش، گرگ، خرس، و شغال.

ط - فی صد پنج روپیۀ.

- کفش جسته.

روده خام وزه ندافی.

- قناویز کابلی و دستمال.

- کشمیرۀ بافت ماشین خانه و غیره بافت داخله.

ی - از قرار فی صد دو روپیه : پتوی کابلی، پت پتو.

ک - فی صد یک روپیه : ابریشم چله و بافت و کلاوه لب آبی و کلاباتون سچه.

ل - زیور و جواهر پیاده.

صورت دووم:- اجناس و امتعه که از قندهار و ملحقات آن بخارج میروند محصول آنها بقرار آتی مقرر شده:

ا - هشتاد روپیه فی صد محصول دارند منقع، تربوز، خربوزه و انار،

ب - از قرار فی صد شصت و پنج روپیه کابلی : پشم گوسفندی که از هرات و پشت رود و فراه به قندهار آمده بخارج می رود. کذالک پشم گوسفندی خود قندهاری و ملحقات آن که بخارج میروند محصول ورود و خروج؛ یکجاء گردیده معین شده.

ج - پنجاه روپیه فی صد محصول دارند:

- مغز پسته و پسته پوست دار و مغز بادام و بادام پوست دار.

- آلبخارای تازه و خشک.

- هنگ.

- شفتالو، بهی و کشمش کته.

- رودنگ و ماش سیاه.

د - فی صد چهل و پنج روپیه : بز غنچ.

ه - فی صد چهل روپیه: زیره و کشمش سیاه.

و - از قرار صد سی و پنج روپیه: آبجوش.

ز - فی صد سی روپیه:

- انگور، کشمش سبز، کشمش سرخ، کشته و شکر پاره.

- شقاقل و عناب.

- سیب و ناک.

ح - فی صد بیست و پنج روپیه: کتیره.

ط- فی صد بیست و دو روپیه : انجیر و اشتق.

ی- فی صد بیست روپیه:

- کل زوفا، و بهمن سفید.

- شیر خشت و تر نجبین.

- کشنیز، بادیان، تنباکو، الوی سیاه.

- زرشک، کل زریر و اصل السوس.

- پنبه و بهی دانه.

ک- فی صد پانزده روپیه کابلی:

- مغز خسته.

- پوستین و پوستین چه.

- پوست بزی، گوسفندی و کاوی.

- اسفرک.

- تخم شبدر و رشقه.

ل - فی صد ده روپیه کابلی:

- قالین، قالینچه، پرده خرکاه و جوال قالینی، گلیم و نم کوسی.

- کرک، برک، بشرویه، پت پتو، لنگی ابریشمی کلاغی پوست خفک و روباء و غیره پوست.

- تریاک.

- کل بنفنه، سمارق، قروت و سرش کاهی.

م- از قرار فی صد پنج روپیه:

- روده خام و زه ندافی و غیره زه.

- دستمال و قنایز.

- عرقچین و کلاه.

- کفش جسته.

ف- فی صد دو روپیه محصول: پتوی کابلی.

س- فی صد یک روپیه محصول:

- ابریشم چله و باف و کلاوه لب آبی و کلا باتون سچه.

صورت سه ووم: - محصول اجناس و امتعه که از پشت رود و فراه و چخانسور بخارج می رود مشابه محصول اشیای اخراجات قندهار میباشد.

صورت چهارم: - محصول اجناس و اشائیکه از دارالنصره هرات بخارج برود و مطابق جزو روانگی قندهار باشد مثل قندهار میباشد.

صورت پنجم: - اجناسیکه از ترکستان، میمنه، قطغن و بدخشان بخارج برود محصول آنها بدین قرار مقرر شد:

الف- از قرار فی صد چهل روپیه: پوست پخته.

ب- فی صد سی روپیه کابلی:

- گوسفند، کنجد، زغر، کتان و تربک.

ج- ار قرا فی صد بیست روپیه کابلی:

- پشم گوسفندی، اسفرک و انار پوست.

د- فی صد پانزده روپیه کابلی:

- پوست گوسفندی، بزی، گاوی و اشتری.

- کشمش سبز و سرخ،

- پوستین و پوستینچه کابلی و بره یی.

ه- از قرار فی صد ده روپیه کابلی:

- پوست روبا، خفک، شیر، پلنگ، گرگ، خرس و شغال.

- چرم گوسفندی و گاوی داغدار.

- تریاک.

- جوز، پنبه مخلوج و پخته چکت دار.

و - فی صد پنج روپیه کابلی:

- غولنگ، اشخار و تخم پیاز.

- پوست کوکنار، نخود و روده خام.

- توت خشک و سنجد.

ز- از قرار فی صد دو روپیه کابلی: تنباکو.

ح- فی صد یک روپیه کابلی: انار.

ماده سه ووم- عبوریات

اموال و متعه دول خارجی که با افغانستان؛ ورود و بدیگر دولت عبور نماید و در مملکت افغانستان بفروش نرسد آن ها را ((عبوریات)) و به زبان اروپا ((ترانسیت)) مینامند، محصولات آنها بقرار ذیل مقرر شد:

۱- اقسام و انواع مختلفه چای از قرار فی صد بیست روپیه کابلی.

ب- از قرار فی صد پنج روپیه کابلی: پشم گوسفندی، پوست قره کلی، روباه، گوسفندی و بز.

ج- از قرار فی صد دو روپیه کابلی: پنبه.

د- سواى اشیای فوق: از کافه اموال و امتعه و اشیاء فی صد ده روپیه کابلی گرفته می شود.

ماده (۴) - صرفیات

صرفیات؛ بر دو نوع است:

نوع اول:- عبارت است از قماش ساخته و بافته افغانستان که بداخل ممالک محروسه بفروش برسد.

فروش اشیاء قماش مذکور در جاییکه ساخته و بافته میشود محصول ندارد.

در صورت حمل و نقل برای تجارتي فی صد پنج روپیه قرار نرخ؛ محصول مقرر شد. و چون محصول آنها را در یکی از اداره های گمرک داده سند محصول را بدست داشتند در هر جای قلمرو و دولت علیه برده می توانند و مدیر های کافه

گمرکها تذکره را ملاحظه کرده دیگر مزاحم نمیشوند. و هر گاه بخارج ممالک محروسه حمل و نقل دهند بقرار مادهٔ اخراجات محصول بیت المال را تأدیه خواهند کرد.

نوع دووم:- عبارت است از اجناس مأكولات؛ مثل روغن و گندم و آرد و جو و جواری جمله غله باب خوارکه و میوه باب تر و خشک و محصول نقاش که از گوسفند و بز و گاو و اسب و غیره بلفظ خرچ ملکی بچند جزؤ و اسم مختلف محصول در بندر ها علیحده و در شهر علیحده داشت: حال از حضور؛ خرچ ملکی موقوف فرموده شد که در خود قریه ها که از یکجا بدیگر جا ببرند یا در خود هر قریه بفروش برسانند محصول گرفته نشود؛ چنانچه بندرها که سابق مقرر بود کامل موقوف فرموده شد؛ هر گاه به شهر بیاورند بقرار قاعده صرفیات جنسی ساخته و بافته؛ محصول آن ها در گمرکها از قرار فی صد پنجروبیئه پخته گرفته شود؛ محصول مذکور بهمان محلها و ولایات که گمرک دارد در خود گمرک گرفته میشود؛ و در یک گمرک که محصول داد باز بهر جای که بخواهد برده می تواند و دیگر محصول گرفته نمی شود.

فصل (۲)

بخصوص، وظائف مدراء یعنی مدیر ها و کافهٔ مأمورین گمرکها و تاجر ها

الف- وظائف مدراء و مأمورین گمرکها

(۱) باید مدیر و کافهٔ مأمورین گمرک در همه حال حضرت خالق متعال عزاسمه را حاضر و ناظر دانسته در کمال عدل و انصاف به ایفای وجبیه نمت خود شان بردازند. به ارتکاب احوالیکه محل شرف و غیرت اسلامی و منافی اوامر پادشاهی بود ابدأ مبادرت نورزد. نفع بیت المال و رفاه تاجر را اعلی السویه ملحوظ داشته بکمال حقانیت اخذ محصولات نمایند.

(۲): اموال و اجناس خریداری سرکاری را که از خارج بداخل می آید مدیر گمرک، آن را مانند سائر اموال تجارتي، محصول کند و محصول آن را نقد نگرفته مبلغ محصول را در خلا خرجاً بدفتر گمرک ثبت و درج نماید.

(۳): چون؛ کافهٔ گمرک ها و بند ها و سائر شعب و جوهات؛ متعلق بنظارت تجارت می باشد لهذا مأمورین و جوهات؛ در کار های سر رشته طلب بمدیر های گمرک ها؛ و مدیر های مومالیهم به عالیقدر جلالتمآب ناظر تجارت؛ مراجعت کرده سر رشته می خواهند.

مشار الیه به اندازهٔ اختیار خود سر رشته میدهد.

و چیزی را که در خارج اختیار او باشد بحضور والا عرض کرده سر رشته حاصل میدارد.

چون؛ مأمورین گمرک های چاریکار، تکاب، لقمان، جلال آباد، دکه، لهو گرد. گردیز، ارگون، کتواز، خوست، مقر، عزنین، به اصول جدید بجدول کار مینمایند لهذا فقرات سر رشته خود ها را برای مدیر مرکزی کابل ارسال دارند؛ مدیر مرکز؛ خلاصه کرده بناظر تجارت اطلاع نماید.

(۴): کافه خدمه گمرک؛ زیر دست مدیر و مأمور گمرک میباشند. و هر کدام؛ مأموریت خود را به قرار قاعده اجرا داشته خود را شخص مستقل نشماند.

(۵): مدیرین و باقی مأمورین گمرک باید که از دنائت رشوت ولوث غبن و غدر؛ خیلی بری الذمه و پاک دامن؛ گذران کنند، هر گاه بچین یک دنائتی آلوده دامن شدند بقرار قانونی؛ جزای اعمال شان داده خواهد شد.

(۶):- مدیرین گمرک مبلغ محصولات را هفته وار بروز های چهارشنبه تحویل خزانه نموده رسید می گیرند. هر گاه درینخصوص اهمال ورزیده نزد خود نگاهداشته بودند و ظاهر گردید از مأموریت معزول میگرددند.

(۷):- مدیرین گمرک در اخذ هر گونه محصول، قرار قاعده مفصلاً سندی بصاحب مالی اعطاء کننده چنانکه اسم پدر و خود شخص و جزو مال در ان ثبت باشد هر گاه تاجر همان مال را بجایی ببرد مدیر گمرک آنجا مال باسند آن؛ مقابله کند. در صورتیکه مال؛ مطابق جزو سند یا کمتر از جزو آن بوده مهر محصول را یعنی نشان چهارپ محصول را داشت مزاحم نمی شود. و در صورتیکه مالی از جزو سند بیشتر بوده دارای چهارپ نباشد همان مال اضافه از جزو سند از بهر عبرت دیگران؛ ضبط سر کار میشود.

(۸):- هر گونه اموال که محصول آن از صد تا دو صد روبیه مقرر است و در گمرک کمتر محصول شده باشد و در بازار؛ همان مال؛ نسبت به محصول گمرک؛ بیشتر دیده شود مدیر گمرک تحقیق و تفتیش نموده بعد از اثبات؛ همان مال؛ گریزی و صاحبش مجرم محسوب می شود.

(۹): هر گاه نفری مفتیشن بمدیر های گمرکها اطلاع بدهند که اینقدر بار از فلان بندر یا فلان موضع بگریزی عبور و مرور کرده یا می کند و کشتاندن و دستگیر نمودن بار ها خارج از اقتدار نفر مفتشین و گمرک باشد مدیر گمرک علی الفور به دائره حکومت همان موضع اطلاعاته سوار و پیاده بقدر لزوم گرفته در پی دستگیر کردن بارها می فرستد بارها با بارگیر بعد از دستیابی؛ ضبط و فروخته مبلغ آن تحویل خزانه شود.

(۱۰):- تعداد نفرئی گمرک ها و مأمورین زیر دست آن ها به قرار اندازه کار؛ مقرر گردیده اند.

اما اگر مدیر یک گمرک تزبید بعض نفری را لازم ببند کیفیت تزبید را مشروحاً برای ناظر تجارت نوشته کند. ناظر موصوف اختیار خود سر رشته نمده و خارج اختیار خود را بحضور همایونی عرض کرده سر رشته حاصل می کند.

(۱۱): اموالی که در یکی از گمرکهای دولت علیه افغانستان محصول شده از آنجا بجای دیگر نقل شود و مدیر گمرک دیگر جای دوباره محصول بگیرد و به تحقیق برسد مبلغ گرفته کی مذکور از خزانه سرکاری پس داده نمیشود بلکه محض سرزنش؛ زجرأ مبلغ مذکور از همان مدیر گرفته بحصاحبش داده شود.

(۱۲):- محصول امتعه و اشیای ادخالات و اخراجات در مواد آنها مفصلاً مندرج است. هر گاه فرضاً کدام قلم ادخالی و یا اخراجی، جنسی که بتحت حکم نیامده باشد همان جنس را بمثل و مانند آن تطبیق داده محصول مثل از آن اخذ کشته داخل دفتر شود. و در رقمی از اجناس و اشیاء اگر مدیرین گمرک را اشتباهی آمده صورت اشتبای را بنظارت تجارت اطلاعاته طالب سر رشته شوند.

ناظر تجارت به قرار اختیار خود جواب بگوید. و در باب خارج اختیار خود؛ از حضور سر رشته حاصل می کند. نفری که به اصول جدید بجدول کار میکنند مثل فقره سه ووم معمول دارند.

(۱۳):- تاجریکه مال التجاره خود را محصول کرد مدیرین و مأمور گمرک باید که محصول آن را سنجیده و سند به قرار قاعده داده مبلغ محصول را کاملاً نقد بگیرد و بصندوق گمرک انداخته بروز معین؛ تحویل خزانه نماید.

(۱۴):- هر گاه از نفری متعلق گمرک؛ مال تجارتي را ملاحظه و محصول نکرده سند داده بود و بعد التحقیق اگر ظاهر گردید محصول اصل مال بقرار سنجش از تاجر گرفته میشود و مطابق آن از شخص مذکور بقسم جریمه؛ بعد الاخذ خودش نیز از خدمت گمرک؛ عزل کرده میشود.

ب- وظائف تجار:

(۱): چنانچه افکار شاهانه ام در تدارک اسباب راحت و سهولت تاجران مضروف؛ و در خصوص ازاله تکالیف شاقه و مزاحم مفرطه شان معطوف است همچنان تجار را لازم بلکه الزوم است که در خصوص حق بیت المال که در حقیقت؛ آن هم نفع خود شان میباشد اغماظ عین نموده محصول گمرک مال التجاره خود ها را ادا کنند که بدینگونه هم حب وطنی خود را اثبات و هم تجارت خود را حلال کرده میباشند و هر گاه مال التجاره خود ها را بی محصول ادخال و یا اخراج نموده بودند و گرفته شد، اصل مال و بارگیر مذکو ضبط میشود.

(۲):- تاجریکه مال تجارتي، خود را به قرار قاعده ۴ محصول نموده سند جزو وار مدیر گمرک را بدست داشته باشد در حمل نقل مال خود مختار است هر جا که خواهد بی تکلیف و گرفتن محصول برده می تواند! هر گاه تاجری در خود گمرک جای؛ همه همان مال و یا بعض از آن را بتاجر دیگر بفروشد و خریداری ثانی مال مذکور را بجایی نقل دهد بایع در چتی سند گرفته کی خود تصدیق کرده تسلیم مشتری نماید. همچنان مدیر گمرک نیز بعد از تحقیق؛ سند مذکور را ملاحظه نموده اجناسی را که مشتری و یا صاحب مال نقل بدهد تفریق کرده بموضع که خواهش داشته باشد تذکره معافی میدهد همچنین مال اگر تا چند شخص دست بدست کشته خرید و فروخت شود محصول دوباره ندارد، در هیچ گمرک تفاوت محصول گرفته نشود.

(۳): تاجریکه بار خود را بداره گمرک می آرند یکماه برای شان مهلت داده چیزی کرایه گرفته نمیشود تا مال خود شان را محصول کنند، اگر مدت مذکور مال خود ها را محصول نکردند بعد فی بار دو پیسه در روزی تا زمان محصول کردن کرایه گرفته میشود.

ج- قوانین متفرقه.

(۱) اخراج و ارسال و اجناس و اشیائیکه بخارج مملکت ممنوع است:

از داراسطنه و علاقه جات آن:

اسپ و مادیان؛ گوسفند نر و ماده، روغن و همه غله باب، اشتر، گاو، قاطر و مرکب.

از قندهار، هرات، فراه، پشت رود، چخانسور و مضافات آن ها:

اسپ و مادیان، گوسفند نر و ماده، روغن و همه غله باب، اشتر، گاو، قاطر و مرکب.

از ترکستان و قطغن و بدخشان و میمنه و مضافات آن ها:

اسپ و مادیان، اشتر، روغن زرد و همه غله باب، گاو، قاطر، مرکب و گوسفند ماده.

سوی اجناس و اشیای جزو فوق رویه نقد، نقره، طلا مسکوک و غیر مسکوک، اسلحه باب کاملاً ممنوع است یعنی برده نشود؛

و اگر شخصی خلاف آن نموده اجناس و اشیای ممنوعی را برده بود و دستگیر شد. زنده مال، و مرده مال آن؛ بهمراه بارگیر؛ ضبط و فروخته مبلغ آن تحویل خزانه شود! زیور و جواهر پیاده را بعد از ادای محصول برده میتوانند.

(۲) : سرای دار ها و سائر خدمه مقرر حمل و نقل و کشودن صندوق ها و بار های تجار را لازم است که در حین کشودن و محصول نمودن بارها و غیره خیلی صرف مساعی نمایند تا مال تاجر تلف و خراب و برهم نشود، چینی باب نشکند و از برف و باران هر وقت محفوظ باشد، هر گاه در ادای وجبیه نمه خود شان دقیقه اهمال ورزند مدیر گمرک بقدر لازم از یک تا بیست روز؛ بخواه او را جریمه گرفته خودش را موقوف کرده می تواند.

(۳) هر گاه شخصی در اجراء امور گمرک؛ اخباری نماید و برای اداره حکومت شبهه پیدا شود اداره مذکوره باید فوراً تحقیق کند، و بر نتیجه تحقیقات احکام قانونیه اجرا میشود.

(۴) آوردن هر نوع شراب بداخل ممالک محروسه ممنوع است، هر گاه شخصی نهان یا اشکار مرتکب این عمل گردد مالش تلف و خودش مدت سه سال حبس و نیم قیمت شراب آوردگی آن جرم گرفته میشود.

(۵) : ورق های دفاتر و رسید و راپورت؛ به قرار جدول؛ مقرر شده ورق های مذکور کل و تراش نشود، هر گاه نویسنده سهو کند بر سهو خود نوعی خط بکشد که غلطی و سهو خوانا باشد بعد از آن؛ عبارت صحیح را نوشته بدسخت مدیر برساند. در صورتیکه بملاحظه مدیر نرساند کل و تراش کرده بود نقصان دولت در ان نبود بار اول نیم ماهه، بار دوم یکماهه نخواه جرم میشود بار سه ووم از نویسنده گی معزول میگردد! و اگر نقصان دولت بود و چند نقصان جرم گرفته از ملازمت معزول میشود.

(۶): تنخواه مقرر مديرين و باقى مأمورين گمرکها عموماً به قرار برات و سر رشته از خزانه داده ميشود، آنها به قرار قاعده يا بمهرى؛ تنخواه خود شان را مى کنند.

(۷): رپوت های بندر های متعلق گمرکها را مأمورين بندر ها به قرار قاعده مقرر با اداره گمرکها روانه دارند.

(۸): منصف های گمرکها را لازم است که در ادای منصفى خویش هر گز لحاظ و طرفدارى نکنند، و قرار نرخ روز قيمت بگذارند اگر کم و بیش قيمت کرده بودند، در صورت کم که نقصان بيت المال بار اول مبلغ تفاوت، بيت المال است بار اول مبلغ تفاوت، بار دوم دو چند؛ جرم و بار سه ووم سه چند جرم و از ملازمت موقوف ميگردد و به هیچ کار مقرر نميشود؛ و در صورت زيادت که نقصان تاجر است صاحب مال بايد که بمدير گمرک عرض کنده تا مدير؛ منصف ديگر خواسته تفاوت قيمت را تحقيق و تدقيق نمايد؛ و بعد از ثبوت؛ تفاوت را به صاحب مال؛ مجرايى بدهد و تصديق مدير وسائر نفرى در فقره مذکور مندرج باشد.

(۹): نفرى مأمورين متعلقبر گمرکها وغيره مفتشين بندر ها و راه ها و مواضع که مال گريزى را پيدا و دستگير ميکنند؛ بعد از وضع محصول مقرر برای شان ده يکه قيمت همان مال بمقابل ابراز حسن خدمت؛ مرحمت شود.

(۱۰): محصول قافله باشى که برای کرایه کشان و تاجران تکليف بود؛ موقوف فرموده شد؛ قطاً گرفته نشود.

(۱۱): نرخ روز ادخال عبارت است؛ از فروش و اتباع تجار؛ مالی را بروپيه نقد به قرار قيمت و ارزش همان روز به دکاندار و تاجر. نه فروش خود دکاندار بسائر اهالى! اما در اخراجات، مراد است از قيمت نرخ روز داخل مملکت! نه قيمت و ارزش خارج!

(۱۲): اجناسيکه فى صد دو صد و فى صد یک صد محصول دارند هر گاه تاجر ها اجناس مذکوره را در بين ديگر مال تجارتى، خود ها آورده بودند بجايه به اسم ديگر مال خود که محصول آن کمتر است محصول کنند؛ و در گمرکها ظاهر شد همان مال او ضبط و مناصفه محصول بقسم جريمه گرفته شود.

(۱۳): هر گاه کدام كيفيتى رود هدکه در خصوص آن درين نظامنامه، قاعده وضع نشده باشد؛ بايد بنظارت تجارت مراجعت شود.

بقرار ايضاحات فوق؛ قوانين اخذ محصولات و فرائن مديرين و باقى مأمورين گمرکها و اهالى تجار مجدداً از حضور شاهانه بنابر خبير دولت و ملت منظور و توضيح گرديده نظامنامه سابق منسوخ و باطل شد؛

جمله مديرين و مأمورين گمرکها و تمامى تجار دولت عليه افغانستان را امر است که اندکى در پيروي قواعد مسطوره، غافل نباشند و عيناً بر طبق آن؛ اجراى امور شان را بنمايند.

ادخال اين نظامنامه را در جمله نظامات دولت و اجراى احکام آن را اراده ميکنيم.

(صحیفه خطا و صواب کتاب)

صواب	خطا	سطر	صحیفه
وپتو	پتو	۱۶	۱۰
وغیره	وغره	۱۴	۱۱
کله دار	کل دار	۱۱	۱۸
پسته	پسه	۱۱	۱۹
پوستینچه	پوستینجه	۱۰	۲۶
حاضر	حاضر	۷	۳۰
کیفیت	کیفیت	۱۷	۳۴
نموده	نموده	۲	۳۵
مصروف	مضروف	۱۰	۳۷
اغماض	اغماظ	۱۵	۳۷
نه	ته	۱۶	۳۷
از ان	اران	۱۲	۳۸
السلطنه	السطه	۴	۴۰
هرگاه	هر کا	۳	۴۳
بدستخط	بدسخت	۶	۴۳
قطعا	قطاً	۱۰	۴۵
عبارت	عارت	۱۱	۴۵
افغانستان	افغانسان	۳	۴۷
داکتري	طله	۳	۱۸

ACKU

(ضمیمه نظامنامه گمرک)

(۱) - قماش بافته و ساخته افغانستان را هر گاه کسی از دهات و اطراف خریداری نموده و براه راست اراده بردن آنرا بخارج داشته باشد.

[بقرار ماده اخراجات محصول بدهد]

و اگر در خود شهر بفروش برساند

[فی صد هفتتیم روپیه]

و اگر چندی نگاهداشته باز روانه خارج شود

[عیناً محصول ماده اخراجات] را تادیه خواهد نمود.

(۲) - برای پوست قره کلی داخلی هر گاه بخارج برده شود [فی صد ده روپیه محصول اخراجات] مقرر است.

(۳) - محصول سنک مرکی خیل علاقه جلال آباد که بخارج برود [فی بار یکروپیه]

(۴) محصول چوب داخلی که بخارج برود [از روی قیمت فی صد هشتاد روپیه]

(۵) - سنگ آسیائیکه از داخل بخارج برود (فی صد پنجروپیه)

(۶) - محصول جمیع اجناس و اشیای صرفیات از ابتدای سال ۱۳۰۱ [فی صد هفت و نیم روپیه]

و محصول کله داغی که سابق گرفته میشد در سنجش فوق آمده جداگانه گرفته نشود.

(۷) - محصول صرفیات ظروف کلی که قبلیرنی گرفته میشد از ابتدای سال ۱۳۰۱ معاف است که در هیچ گمرک گرفته نشود.

(۸) - محصول صرفیات گندم و علی العموم آرد و شالی و برنج و نمک معاف گردیده گرفته نمیشود.

(۹) - محصول چای و رنگباب که فی صد پنجاه روپیه بود سر از سال ۱۳۰۱ در ادخالات [فی صد بیست روپیه]

گرفته شود.

(۱۰) - محصول شعبه چهارم ادخالات که فی صد شانزده روپیه بود [فی صد بیست روپیه] گرفته شود.

(۱۱) : تشریح ماده هشتم فصل دوم نظامنامه گمرک.

در حین تفتیش مأمورین گمرک باید باتفاق مأمورین کوتوالی متحداً اجرای تفتیش نمایند ضمیمه هذا سر از سال ۱۳۰۱
یعنی روز نوروژ سال آینده معمول الاجر است.

ACKU

ضمیمه نظامنامه گمرک

۱- آمد نسوار از خارج بداخل مملکت علیه افغانستان قطعاً ممنوع است از روز اول ماه سرطان هر شخصیکه از خارج نسوار بیاورد نسوار مال او ضبط و تلف و چهاریکه قیمت آن جزای نقدی گرفته میشود.

۲: محصول البسه و بوت لیلای که از خارج بیاید آتیاً فیصد صد روپیه گرفته میشود.

اول جوزا (۱۳۰۲)

ACKKU

ضمیمه نظامنامه اخذ رسوم گمرک

۱:- محصول عبوریات مال التجاره که از ایران براه هرات و قندهار در خارج میروند آتیا فی صد پنجروپیه گرفته میشود.

۲:- محصول مال عبوریات که از بندر بروغیل براه چترار در هندوستان میروند آینده بقرار ذیل گرفته شود.

الف: چرس هر رقم فی بار یا بده سیره (۱۰) روپیه.

ب:- ابریشم فی بار یا بده سیره (۷۰) روپیه.

ج:- کرباس فی بار یا بده سیره (۱۰) روپیه.

د:- نمد جانمازی فی بار یا بوپنجاه دانه (۸) روپیه.

ه: شاهی و دستمال و لنگوته ابریشمی فیصد (۸) روپیه.

محصولات مذکور که از قرار وزن و عددی بارانه تعیین شده در بولک و بارانه که اضافه و کم باشد تطبیق کرده شود.

۳- محصول عبوریات مال التجاره که از هندوستان براه هرات در ایران میروند یا بزاره چترار از بندر بروغیل بطرف یارکند میروند فیصد پنجروپیه گرفته میشود.

۴: آتیا محصول اخراجات اناری که از جلال آباد و تگاب در خارج میروند بقرار ذیل گرفته میشود:-

اول:- انار جلال آبادی در یکبار چهل و چهار سیره (۸۰) روپیه.

دوم: انار تگابی فی بار چهل و چهار سیره (۵۰) روپیه.

تحریر از سرطان ۱۳۰۲

ضمیمه نظامنامه اخذ رسوم گمرک

۱- حجاج و زوار و کرایه کش که بخارج میروند ذیلاً برای بردن وجه نقدی مجاز هستند:-

الف: حجاج و زوار که به اماکن متبرکه بعبده میروند:-

درجه اول از کسانی که سه نفر آدم داشته باشند سه هزار روپیه.

درجه دوم: از اشخاصیکه دونفر آدم داشته باشد دوهزار و چهارصد روپیه.

درجه سوم: که خواه یکنفر آدم داشته باشند یا نداشته باشند یکهزار و پنجصد روپیه.

درجه چهارم: آدم های نفری مذکور فی نفر یکهزار و دوصد روپیه.

ب:- کرائه کش ها که مال مواشی داشته باشند از قرار تعداد مال مواشی شان فی راس بیست روپیه.

۲:- محصول اخراجات پوست بغنه فی صد ده روپیه گرفته شود.

۳:- آتیاً محصول صرفیات را بگمرکهای قریب همان قریه جات که خرید اجناس میشود اخذ نمایند.

۴: محصول چوب چترار موافق چوب ثمرخیل از قرار قیمت مواضع داخله که چوب مذکور از ان موضع عبور میکند گرفته میشود.

: از شرابیکه برای اشخاص غیر اسلامی تبعه خارجه خواه مستخدمین دولت علیه افغانستان و یا سیاحین و مهمانها و اعضای رسمی و غیر رسمی سفارتهها باشند بوزارت خارجه مقدار سالانه آن معین و قرار داده میشود و بموجب حکمنامه وزارت موصوف از خارج می آورند فیصد ده روپیه محصول گرفته می شود.

ضمیمه نظامنامه

اخذ رسوم گمرکی

اتیاً محصول اجناس ذیل از تاریخ اول قوس ۱۳۰۴ بدین تفصیل اخذ کرده شود:

الف: محصول ادخالات.

نمبر نوع اشیاء تعیین محصول فیصد

۱ میزپوشهای ابریشمی و غیره هر رنگ بیست روپیه

۲ دستمال خطائی “

۳ کمر بند “

۴ مفلر های هر رنگ “

۵ کتو های ابریشمی و سندی “

۶ سلمه و ستاره “

نمبر نوع اشیائه تعیین محصول فیصد.

۷ گلاباتون سچه و جته بیست روپیه

۸ پن هر نوع “

۹ اوک ماشین و گیرای موی “

۱۰ کارد پنجه هر رقم “

۱۱ مرتیان و گلدانهای چینی هر رقم “

۱۲ کوت های خواب مردانه “

۱۳ شال چادر های هر قسم “

۱۴ جراب مردانه و زنانه ابریشمی “

۱۵ دستکشهای ابریشمی هر نوع “

- ۱۶ دکمه شاخی و چرمی هر نوع ،،
- ۱۷ رنگ بوت ،،
- ۱۸ لنگی سرپشاورى و مشهدى و غيره ابريشمى و نخى ،،
- ۱۹ شال كوسه و تبوالوان ساخت كشميرى و لنگوته ،،
- نمبر نوع اشك سياء تعيين محصول فيصد
- ۲۰ تبوى امرت سرى بيست روپيه
- ۲۱ واز لين ،،
- ۲۲ صندوقچه هاى المارى ،،
- ۲۳ دکمه کف و یخن هر رقم ،،
- ۲۴ صابون خوشبوى اعلى ،،
- ۲۵ قلم پسنن ،،
- ۲۶ کار چوپ زرى هر رقم ،،
- ۲۷ پوست سمووکش و سنجاب والتائى قرساق و کمچت ،،
- ۲۸ چوکى بيتى و آهنى ،،
- ۲۹ زرد چوبه درست و ميده ،،
- ۳۰ كافى فيصد سى روپيه
- ۳۱ شيرينى ،،
- نمبر نوع آشاى تعيين محصول فيصد
- ۳۲ شکر سرخ سى روپيه
- ۳۳ حنا و وسمه ،،
- ۳۴ دستمال هاى گردن پيرهن جرابى ابريشمى ،،

۳۵ خشخاش “

۳۶ عسل “

۳۷ دسمالهای عرق پاک هر رنگ ابریشمی و سندی “

۳۸ بکس آئینه شانه حمام و اسباب غسل “

۳۹ مروارید پفک اقسام گل یخن “

۴۰ صراحی معه قاب و بدون قاب “

۴۱ آئنه قلبک بسیار خورد “

۴۲ قهوه “

ب: محصول اخراجات:

نمبر نوع آشیاء تعیین محصول فیصد .

۱ بادام پوست دار سی روپیه

۲ مغز بادام “

۳ پشم قند هار و هرات و فراه و پشت رود و ولایت کابل چهل روپیه

مکرر آنکه منقه نیز از تاریخ فوق فیصدی سی روپیه اخذ کرده شود.

مورخه اول قوس ۱۳۰۴

ضمیمه نظامنامه اخذ رسوم گمرک

محصول اخراجات آلبخارا از سرسال ۱۳۰۵ فیصد بیست روپیه اخذ میشود.

مورخه ۱۴ جدی ۱۳۰۴

ACKU